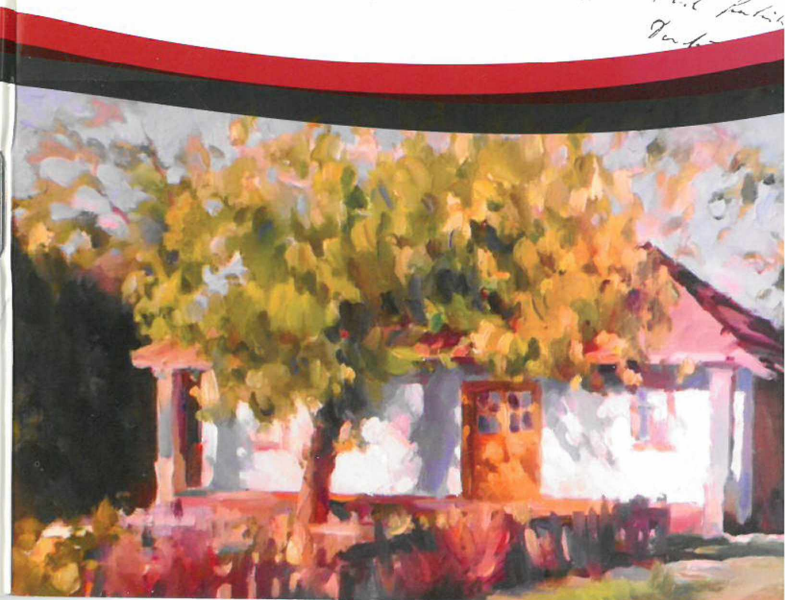

5305
6.29

Güllü Karanfil

Selām getirdim

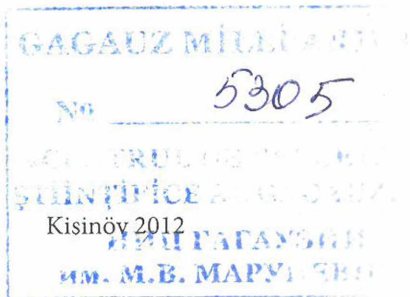
şiiirlär, mektuplar

Güllü KARANFİL

SELÄM GETİRDİM

Şiirlär, mektuplar

CZU 821.512.165(478)-9

K 22

Redaktor: Petri Çebotar

Kapakta resim: Mihail Arabacı

Maket: Olga Bondarenko

Kapak: Mihail Riga

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Karanfil, Güllü

Selām getirdim: Şiirlär, metkuplar / Güllü

Karanfil. – Ch.: Elena-VI, 2012. – 48 p.

500 ex.

ISBN 978-9975-106-91-7.

821.512.165(478)-9

ISBN 978-9975-106-91-7

“ŞİİRİ KUCAKLAYAN ŞAİR”

Türk dünyasına son derece güzel şiirler kazandırmış ve kazandırmayada devam edecek olan bir şairle karşı karşıyayız. Zaten şiirlerindeki ustalık, onun şiir konusunda ne kadar dolu olduğunu, şiir adına ona çok şeyler kazandırdığını göstermekte...

Bildiğimiz gibi; Gagauz Türkçesiyle yazılan ilk eser 1811'de Viyana'da yayınlanan "Psaltır"dır. O dönemden bu güne kadar Gagauz Türkçesiyle bir çok eser yayınlanmıştır. Gagauz Türk Edebiyatı'nın bir diğer önemli ismi Dimitri Karaçoban'dır. Şiirleri, derlemeleri, nesir tarzında eserleri ve tercümeleri bulunmaktadır. Dili, üslubu ve fikirleri ile kendinden sonra gelen yazar ve şairleri etkilemiştir.

Şuna inanıyorum ki; Gagauz Türk Edebiyatı'nın çok eser veren şairlerinden Stepan Kuroglu kadar Güllü Karanfil hanımefendi de, şiirleri ile geleceğe dair derin izler bırakacak bir usta kalemdir.

Ülkemiz insanının sıcaklığını, duyarlılığını, ikili ve toplumsal ilişkilerindeki dostluk ve duygusal yaklaşımını, kimi zaman ince bir hüznle, kimi zaman coşkulu bir sevinçle, şiirlerine yansıtmış. Her şiirinde farklı konuları işleyen şairin olaylara bakış açısı ve ufku çok geniş. Kısacası cesareti büyük. Öyle inanıyorum ki o cesaret bir çok şiirin doğuşunu sağlayacaktır. Şiiri kucakladığı gibi, hayatı da kucaklamış, azimli ve başarılı bir kalemdir o.

Fransız Edebiyatında yer alan serbest şiir tarzı, garip akımı ile Türk Şiirini de etkisi altına almıştır. Bu akı-

mın öncüsü Orhan Veli'dir. Yine Rus Edebiyatının etkisi de Nazım Hikmet'in şiirlerinde görülmektedir. İki ünlü şairimizin etkisi ile Türk Edebiyatında serbest tarzda şiir yazan şairler hızla artmıştır. Bu şiir türü edebiyatımıza girerek Hece Vezni kadar benimsenmiştir. Bu tarz Gagauz edebiyatında ve Azerbaycan edebiyatında da aynı şekilde ortaya çıkmaktadır. İşte tam bu noktada Güllü Karanfil hanımefendi de şiirlerinde kendine özgü bir tarz oluşturmuş, bu tarzla serbest şiiri buluşturmuş bir şairimizdir. Şairin akıcı bir anlatım tarzı, sade ve anlaşılabilir dili şiirlerini ön plana çıkarmıştır...

Şiir yolunda emin adımlarla ilerleyen sevgili kalem arkadaşım Güllü Karanfil hanımefendiye, şiir tadında başarılarının devamını diliyor ve soluksuz okuduğum şiirlerini inanıyorum ki siz değerli okuyucular da beğeni ile okuyacaksınız diye düşünüyorum...

Emine SEVİNÇ ÖKSÜZOĞLU,
Edebiyat Bilimcisi,
Şair, Yazar.

GENÇLERÄ DANIŞMA

Gelecään gözäldir, Gagauz,
Gökä kaldır bayraa, git ileri!
Senin dedän Attila, Han Oguz.
Sev Dilini, koru adetini!

Unutma ool, üçüz millionnuk
Kan kardaşın yaşêr bu dünnäada,
Ko bürüsün seni büük hodulluk,
Sevin, ki sän dä bu ulu soydan.

Üüren, çalış, yaşat gagauzluu,
Zenginneştir gözäl Bucaamızı.
Sevil hem sev, koru eski dostluu,
Kuvetlendir süünmáz ocaamızı.

GAGAUZUM

Bän Türküm, bän bir Gagauzum!
Kaavi, girgin, serbest Oguzum!
Çok zor çektim, düştüm, kalktım,
Üündüm, hep dedemä baktım.

Unutmadım hiç dilimi,
Hep yaşattım adetimi.
Yakın dostum oldu atlar,
Tarla, toprak hem hayvannar.

Hep işledim, hep ter döktüm,
Ekmek yaptım, booday ekdim,
Fidan diktim, bir ev yaptım
Hem sevindim, hem aaladım.

Bän Türküm, bän bir Gagauzum!
Kaavi, girgin, serbest Oguzum!
Bir ool oldum Vatanıma.
Bän Gagauzum! Ne mutlu bana!

Uyan, Gagauzistan!
Sana Türk ocaandan selām getirdim.
Büük halkın oollarından,
Senin için, milletim, kurt sesi getirdim!

Kalkın, Gagauzistan!
Sana Korkut ocaandan kıvılcın getirdim.
Şeitlerin ruhundan,
Senin için milletim, kucak dolusu nur
getirdim.

Seslän, Gagauzistan!
Sana dedäm Oguzun soluunu getirdim.
Ayaa kalk, bir ol, milletim,
Sana kuvet getirdim!

ESKİ RUH

Zor yıllar, büyük agalar,
Türlü çirkin oynunlar,
Hepbir köstek koydular,
Ama eski bir ruhum bän!

Çok şeylerä yanık kaldım,
Alıflendim, süündüm, yandım.
Öz sesimä hasret kaldım,
Ama kaavi bir ruhum bän.

Peltekledim, karıştırdım,
Derin-derin soluk aldım,
İlerledim adım-adım,
Çünkü ANA DİLİYİM bän.

BUCAAM

Sarı saçlı, nazlı Bucaam,
Gül kokulu eşil Bucaam!
Özlemnän hep yanêrım bän,
Anam, balım, canım Bucaam!

Topraan, havan, suyun Senin
Bana kuvet verer her an.
Yaşa, geliş hem çiçeklän,
Komur gözlüm, sarı Bucaam,

Damaamda dadın kalêr,
Ballı kirez, kara üzüm,
Dedäm kauş her gün çaarêr
Evellerä, sevdam Bucaam!

Tarlaların hep göz besleer,
Babam-halkım pek çalışkan.
Sabaa bizä umut verer,
Anam, ömürüm, canım Bucaam!

DANIŞMA

Zamanayorsun, Dedä Korkudum!

Seni çok aaradım, şükür, buldum!

Al eski kauşu, otur taşına

Da topla bizi bir ocak başına.

Bir nasaat ver bizä, hey, ulu Dedäm,

Evellär gibi uurla bizi sän.

Yol göster hem üüret sän bizi yaşamaa,

Türk adını büün pek zor taşımaa.

Seni çok aaradım, Dedä Korkudum,

Halkıma hem sana hep benim umudum.

AYDINNIK

Düşünmeklär urulêrlar biri-birinä,
Kimsä baarêr, fikiri yollayıp cendemä,
Kimsä bekleer cuvabı hep kendi sesinä,
İşit, Tangrım, çık karşı, durgut belayı.
Kara yıldızlar toplanmışlar Turan üstünä,
Alêrım aydın yıldızın sesini sesimä,
Korku çaprazlı o dönmüştü haliz tersinä,
Hey, Bozkurdum, çık karşı, göster yolları.
Gecelär diıştirerlär, hızlı geçirip karannıı,
Aydınnıı kapadêrlar, unudup hesapsız
zararlıı...

Aydınnık, savaşsana kuumaa zararlı karannıı,
Türk ocaa, kolver kıvılcın, aydınnat dolayı.

KAAR TAANESİYİM

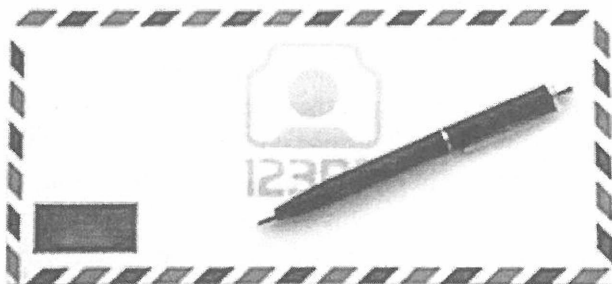
Buludundan ayrılmış
Kaar taanesiyim.
Ecel-lüzgâr koolamış
Üsüzüm, garibim.

Kolum-kanadım kırılmış –
Hep boran esiriyim...
Saurma, çok uzaktayım,
Dur, bân Vatanımın kızıyım.

Aa-a, beni Tunaya götür,
Su olup topraama gireyim,
Cansız, kurumuş boodaya
Can vereyim, filiz vereyim...

Ama hep kaar taanesiyim,
Evsizim, suukum, havadayım.

MEKTUPLAR

ZAMAN HAYIR OLSUN, VATANIM! 1

Te bän genä geldim. Tanıdın mı beni? Bän Senin kızın. Brakmışım beni Sensiz. Seni dâ bensiz. Pek darsıdım. Ama inan, seni hiç bir zaman unutmadım. Afet, Seni Senin zor vakıtlarında braktım. Demeli, bölä lääzımdı. Dedele-
rimizin lafınnan desäk “İlää olsun!” Bän Senin için braktım Seni! Elimdän geleni yapêrım, inan, Vatanım! Saa ol, sän dâ beni unutmamışın. Baş kasabanı Komratı gezdim.

Yukarı gidän o sokak tanıdı beni. Oniki yıl öncä bän o sokaktan çok geçtim. Ozaman Komratta yeni açılan ilk universitetin üürenicisiydim... Yenidän bu yolu gitmäk nasıl da bir duyguymuş!

Yolun boyunda dut aacı da tanıdı beni. Doyunca o biyaz dutlarınnan doyurdu. Pek sevindim. Sevindim, ani Komratta çıkan gazetemizin dili ilerlemiş. Formalaşêr yavaş-yavaş. Bu pek önemni bir olay! En çok kahırlandım iş sä, zor zamanda bir auç aydınlarımızın barabar olması, biri-birilerini imesidir.

O gün sokakta iki genç gagauz rusça lafedärdi. İştittim, pek acıttı canımı. Ama genä

dä yok bişey, Vatanım, Sana bişey olmasın! Herbir iş zaman isteer. Hepsi islää olacek...

Komrat dolayı da tanıdı beni! E-e, Vatanım, şindiya kadar ne yaptımsa Senin için, senin gözelliin için yaptım. Hiç bän Seni unudurmu-yum?!

Senin içindä taa bir Sän var. Ütülüküüyüm! Senin beşiindä bän büüdüm. Senin guguşlarının, kırlangaçlarının sesindän terbiya aldım. Senin çiçek kokulu havanı içimä çektim, gülgülü kırlarınnan gözümü besledim. Maasus erken kalkardım Senin pak havanı yutmak için. Güüsümü okadar doldurêrım, bütün iyelerim acıyêr. Sansın hava bitecek.

Çok gezdim, ama butürlü gözellik görmedim. Ya senin o gökün, bulutların! Pek duuma onnar bana! Onnara bakıp, havezlenip, şiir yazardım. Şiirlerimin çoyu Senin gökün altında dünnääya geldi. Sän buna hak edersin. Sän taa çok şeylerä hak edersin! Bir gün bulutlar dürmüştü kaşlarını. Sora yaadı. İnan, yaamurun damnaları da tanıdı beni. Saçlarımın ucundan yaka-yaka taa ayaamın tırnaanadan indi. Çok

gözäl bir duyguıdu. Başkabak, yalınayak Senin gökünün altına çıktım. Yaamurun üzünä bakarak, ellerimi gökâ kaldırıp, dua ettim. Senin için! Allah dualarımı kabul etsin.

Gözälsin, pek gözälsin, Vatanım! Senin topraan da, meyvaların da, baaların da, suyun da, dilin dä, muzıkan da, bataan da, taşın da bana pek paalı. Ne mutlu benim canıma, Vatanım!

Senin gün kauşman sa bir başka masal! Sarı-kırmızının karışından oluşan turuncu renk bir sıcak kuşak gibi kaplêêr bütün düzennii. Okadar gözäl, ki, büülenip, kalêrım önündä saatlarlan. Yıldızların da pek yakın hem yalabık. Diil nasıl başka yerdä.

Gecä dä, gündüz dä mayıl olêrım sana! Ne mutlu bana, ki bän Senin kızınım. Ama ne yazık, ani Senin güzelliini görmäk için, Sendän ayırılmaa lâázımmış.

2003

**ZAMAN HAYIR OLSUN, VATANIM! 3,
yada
DÄDUM HEM MANİM AKLIMA GELDİ**

Zaman hayır olsun, Vatanım! Nasılsın? Var mı bir yenilik? Burnumun ucunda tütersin. Az kaldı. Gelerim, beklä. Genä bir bütün olacez.

Büün dädum aklıma geldi. Bobamın bakası. Raametli dädum. Gözümdän iki sıra yaş aktı. Özlemişim. O zamannarı özledim, Vatanım. Sän onu tanıyêrsın. O tipik bir gagauzdu. Zaari dädum balaban, kurgaf bir adamdı, saçları tamen biyazlanmamış, bıyıkları daracacıktı. İncä gölmek sırtında, üstündän ipranmış bir jiletka, belindä kırmızı kuşak, başında da boz paraliya. Butakım kaldı dädum benim aklımda.

Sansın dündü. Bän 10-11 yaşında bir kız, avşamnen okuldan evä gidärdim. Yolum da uzaktı. Pek acıktıynan, uurardım dädulara. Kapööndä bir büyük dut aacı vardı.

Dädum da küçücük skemneciktä o aacın altında duran sofranın önündä oturardı. Sofrada da büyük Balboka karpuzu olardı. Bana incä, ama büyük bir dilim kesip verärdi, uşaklardan başka

kimsey yoksa, bütün kokoşu da bana verärdi. Dirseklerimdän dä karpuz suyu akardı. Bak bu olaycık bir partret gibi kaldı benim aklımda. Hiç unutmayacam, nasıl dädüm, bana “kukona dili-mi” kesip, onu kırmızı şaraba bandırdı, sora da şekerä. Onu bän yolda iyärdim. Dädümün elindän çıkan bu ekmek pek nezetliydi.

Benim dädüm “arpacıktan” hem “buazdan” okuyardı. Küçücüktüm, buazım sık-sık şişärdi. Dädüm okuduu zaman geçärdi. Onun o vergisi bobama geçti. Şindi bobam okuyêr.

Manä mani benim aklımda ufacık, gülär üzlü, karagöz fistannı, çizgili fitalı, kara çemberli bir karıcık gibi kaldı.

İşini oya, ama pek kırınak yapardı. İmekleri sä pek datlı olardı. Manimin cebindän ya turta, ya bonboni, ya da demir para çıkardı. Elini cebinä salardı, da bän bilärdim, ani oradan tatlı bir şey çıkacak. Kimär kerä okulun çeşmesindän su taşıyardı. Suacıylan. O ufacık, kurgaf insan nasıl o şıpa-şıp dolu iki kazanı taşıyardı, şaşardım.

Benim manim nazardan okuyardı. Vergisi anama geçti. Şindi anam nazardan okuyêr. Manimnän däduma doyamadım. Sevämedim

doyunca, annayamadım onnarın dadını. Onnardan taa çok şey üürenmāk, taa doorusu, zenginnenmāk şansını kaçırdım. Küçücük-tüm, 12-13 yaşındaydım. Şindi fukaarayım. Keşki biraz çok yaşasaydılar. Onnar beni zenginnedärdilär, bän dä seni, Vatanım!

Hiç unutmam, yeni yılda zıvra, trılı gezärdik. Erken kakumnan maninin hem dädunun elini öpmää gidärdık, onnar da bizä para, bomboni, kovrik, turta verärdilär. E şindi bän kimin elini öpeyim?! Sansın hiç bişey yokmuş! Herşey geçmiştä kaldı: manim dä, dädum da, dut aacı da, şaraplı ekmek tä. Yortularda el öpmāk adeti dä. Allah onnara raamet elesin, Topracıkları ilin olsun! Pek özledim onnarı. Geçmiştä kalan şeyleri özledim. Dedelerimizdän bobalarımız biraz almışlar, biz dä bobalarımızdan bişeylär aldık, acaba uşaklarımıza bişey veräbileceiz mi?! Eeh, Vatanım, ne olur adetlerimiz kaybelmesin! “Evelki gagauzu” bizim içimizdä uyandır, yaşat, Vatanım. Unutma, bän her zaman senin yanındayım.

May, 2006

ZAMAN HAYIR OLSUN, VATANIM! 4, yada BÜÜK BULUŞMAK

Zaman hayır olsun, Vatanım! Nasılsın? İslää olmalıysın, çünkü musaafir bekleersin. Bän artık yetiştim, kapundayım! Yalnız da diilim!

Geniş aç kollarını! Çokuz! Hiç birimiz kenar-da kalmasın. Vatan çok tatlı bir şey. Uman, küsän olmasın! Geldi o gün. Birinci kerä topladın uşak-larını, Vatanım! Şükür, buluşacak yerimiz var. İi, ki varsın! Sofrayı saran aaç aylä gibi sardık seni. Büük bir aacın, bir dalın yapraklarıyız...

Bir gün suuk güz gecesindä bir deli lüzgär kopuşmuş ta sepelemiş ipranmış yaprakları dünnäänın dört tarafına. Taa Amerikaya, Bra-ziliyaya yetişmiş bu yapraklar, ama, yerä dü-şüp, çürümemişlär, kök salmışlar. Angı aaçtan koptuklarını unutmamışlar, damarlarında milli duyguyu yaşatmışlar...

Bir gün Sıcak güneşli yaz yaamurcuu, dünnäâyı dolanıp, "Toplanın, Gagauz oolları" sesini fısırdadı. 14 devlettän geläbildilär: Bulga-riyadan, Amerikadan, Germaniyadan, Kanada-dan, Greçiyadan, Rumuniyadan, Belorusiyadan

Dünnää gagauzları horuya toplandı. Bir bütün olduk. Büülü kauşun sesi bizi uzaklara götürdü. Varız, büyüküz, kaaviyiz! – üreklerdä çırpınan seslär duyuldu. Gözlerdän okundu. Bir aylä gibi “Kadıncayı” oynadık. Greşiyadan gelän genç gagauzlar ana dilindä lafedämäselär dä, kendi büüklüünü annadılar. Bundan da taa büük fayda var mı?

Bu buluşmada Büük aacın kökünä su dök-müş olduk. Şindi o dal ufacık, yeşil filizçiklärlän üklü. Aaç yenidän yeşerer, yaprakların hışıl-tısı kulaa sevindirer. Aaç bütün güüsünnän yenidän soluyêr. Bu soluk hepsimizä bir umut oldu, ürek verdi. Gördün mü, Vatanım, hepsi-miz Senin dolayanına toplandık! Seni görmää geldik. Bulgariyadan gelän kardaşlarımız “Üü-sek, üüsek tepelerdä ev kurmasınnar” türküsünü birkaç kerä çaldılar. Varmış bir maanası. Sän hererdäysin. Sän üreemizdäysin! Kavuşmuştuk Senin aurana. Ama acı ayırılık mutlak vardır. Artık herbirimiz yaşadımız yerlerä döndük. Sana olan sevgiyi göynümüzä oralara götür-dük. Bu sevgiyi gelämeyän kardaşlarımızlan

paylaştık. Sən salt çaar – mutlak haykırmanı işidiriz. Sesinə ses veririz.

Güz kızıl-altın renktä olsa da, beenmeerim onu. Sevmeerim suuk güz gecelerini. Onun lüzgärlarını. Yaprak dökümünü dä azetmeerim. Her yaprak düştükçä yerinä yenisi gelecek mi, acaba, fikiri raat brakmêêr beni. Aacımın yaprakları azalmasın. Hep su dökelim aacın kökünä. Hep yaprak hışılıtsı kulak sevindirsin...

Senin kapuna yetiştiiim zaman, Vatanım, ya-amur başlamıştı yaamaa. Komuşularım, sevinip, “Kızımız bereket getirdi” demiştilär. Kapundan çıktım anda da yaamur yaadı. Vardır bunun bir sebebi, Vatanım.

2006

Dünnää Gagauzlarının I-ci Kongresindän

sora

ZAMAN HAYIR OLSUN, VATANIM! 5, yada ÖZLEDİM

Zaman hayır olsun, Vatanım, son görüşümüzdän bir yıl geçti. Güzün, kışın, ilkyazın nasıl geçti? Güzün düşän yaprakların evelki gibi turumcu muydu? Senin kaarını 15 yıl oldu görmeerim, e ilkyaz çiçeklerin, çayırların, aaçların kış uykusundan nasıl uyandını, az kalsın, unudêırım. Amaaan, bän dä!.. Sansın seninki başka türlü olêr? Ama yok. Senin her şeyin başka türlüdür. Taa tatlı, taa sıcak, taa cana girän. Çünkü sän Vatansın, birsin, beşiksin. Benim beşiimsin. Avşamnar çırtma, kaval, kauş sesleri altında uykumsun, sıcak havada karışan pelin kokumsun...

Özledim. Özledim senin çiçek kokulu soluunu, turumcu dan yerlerini, kırlangaçların cıvıldamasını, tatlı gagauzça lafedän küçük uşak sesini, sokaktan geçän koyun sürülerini, taazä piinirin, ballı şıranın dadını, gülgülü kırlarını, bobamın yımışak bakışlarını, anamın sık-sık bana çaldı türküsünü:

*Allahçum, yapsana beni bir kuş,
Bir kanadımı gümüş,
Uçayım da konayım
Ana-boba topraana...*

Saalık olursa, görüşürüz, Vatanım!

Orak ayı, 2007

ZAMAN HAYIR OLSUN, VATANIM! 6, yada ÜÜSÜZLÜK ACISI

Zaman hayır olsun, Vatanım, nasılsın? Sana bir iş annadayım. Sesleyecän mi? Sana annadêrım, bölä işleri taa kimä annadayım? Büün Kişinöv kasabasında her yıl geçirilän şenniktäydim. Moldovada yaşayan halkların etnokultura festivalindäydim. Herbir halka verilmişti parkta yer, neredä vardı kolaylık el zanaatlarını, milli rubalarını, milli imeklerini göstermää. Hepsi vardı: tatarlar, azerbaycanlılar, çıfitlar, beloruslar, macarlar, greklär, bulgarlar, çingenelär hem taa çok başkaları. Hepsi vardı, gagauzlardan kaarä. Hepsi gözäl renkli milli rubalarlan gezinärdi. Muzıkalar karışardı biri-birinä. Hava da pek gözäldi...

O halkar için hem sevindim, hem bizim durumumuz için kederlendim. O renkli kalabalığın içindä salt iki gagauz aydınına rasgeldim. Vatanım, o an kendimi, halkımı üüsüz duydum. Buazıma düünük yerleşti. Moldovada yaşayan herbir etnik toplumunun agası, saabi-

si var. Salt biz saabisiziz. Bizim agamız, anamız yok, Vatanım! Bizim bizliimiz öler. Çalgılarımız kaybeler: kauş, tambura, zurna artık halk ansamblilerimizdän çıktı. El zanaatlarımız kaybeler: fıçıcılar, kilimcilär, kalpakçılar, susakçılar... 5-10 yıldan sora bu varlımızı kaybedecez, Vatanım!

E düünnerimiz?! Neredä o eski düünnär? Neredä o düünnän baalı adetlerimiz – söz, nı-şan? Neredä o gelinin paklı, namuzu? Düünnär rus dilindä, rus muzıkasınnan, rus şakalarınan, rus oyunnarınnan geçer. Bizim dä düün şakalarımız, oyunnarımız vardı!.. 25 yıl öncä yapılan düünün hem büün yapılan düünün kinoplönkalarını yannaştırsak, yerlän gök kadar başkalık var. Bu zaman tekerleendä çevirilän insannarın bir millettän olmasına şüpä edäriz.

25-30 yıl nedir eskidän kendini korumuş gagauz halkı için – bir göz kıpımı! Ama bir göz kıpımında eski, girgin halk var nicä kaybetsin kendini dä, adını da.

Annêırım globallaşma bizi dä kendi tarafına çeker. Biz nekadär azsayılı bir türk halkı olsakta, okadar büük direncimiz läázım olsun. Biz

dilimizi kaybederiz. Var nasıl söyleyelim, ani 25-30 yıl geeri bütün gagauz gençleri hepsi gagauz dilini islää bilärdi, lafedärdi. E şimdi kasabalarda siirek gagauz uşaa gagauzça lafedäbiler. Siirek! Küülerdä dä orta yaşlı insannar yarı-yarıya rusçaylan karıştıırarak lafederläär.

Biz, dedelerimiz bizä asirlärlän getirdii varlıı, zenginnii pek kısa bir zamanda kaybederiz. Kaybederiz. Hiç kimseyin umurunda da diil, Vatanım. Raatsız olan az. Saabimiz mi yok, Vatanım! Üüsüzümüüz? Umudumuz salt kendimizä. Ama „kresloları“ paylaşmaktan seçimnerdän seçimä gözümüüz açılmêêr ki... Kreslo saabisi olannar da butürlü „ufak“ işleri hesaba koymêêr.

E-e, Vatanım, sän akıl ver bana! Nasıl yapalım? Nicä annadıp, aaraştııralım? Vatanım, barabar dua edelim üüsek Tangrıya: Allahım, sän hiç bir milleti üüsüz brakma! Hep kuvetsizin yanında ol!

20.09.2009

BÖCECİKLÄN SÖZLEŞMÄK

Sabaadı. Auldaydım. Hava serincäydi. Top-raa çii bürümüştü. Otların içindä bir kımılı de-neyip, çömeldim aşaa. Çiili otların içindä zar-zor gezän bir böcecik sansın üzümä gülümsedi. Göz-gözä geldik. Te neredä sabaa güzelli! – dü-şündüm bän. İçimdän bir ses geldi:

- Sabaan hayır olsun, Vatan! Sabaan hayır olsun, böcecik! Yaşa, sevin yeni günä, sevindir dolayları!

- Senin dä, sana görä, olmalı, neetlerin, işin, dostların, dilin, aylän var. Koru onnarı... Ne oldu, neçin dürdün kendini? Beki sendä dä, bizdä, insannarda, gibi, zorluklar var? Sän beki şindi bana nesä söleersin? Afet, ani biz, insan-nar, annayamêêrız sizin dilinizi. Ama insannık gelişer, beki 100 yıl sora insannar şindiyä kadar dilsiz sayılan varlıklarlan, signallarlan mı, fi-kir diliylän mi, annaşabileceklär? Beki ozaman benim uşaaamın uşaa, senin uşaanın uşaanann bizim büünkü görüşümüz için lafedeceklär. Var nasıl olsun! Ama salt koru dilini, hem üüret

yavrularını korusunnar onu, ki büünkü görüşümüzü annadabilsinnär gelän boylara! Uşaklarına dili üüretmesän, onu kendindä tutsan, böceciim, bir gün gelir – dünnäänı diişecän, ozaman senin dilin seninnän barabar öbür dünnääya gidir, uşaan sa dilsiz, kimseysiz kalır. Üüsüzlär sä her taraftan itiriler.

Kal saalıcaklan hem dä unutma sözleşmemizi.

DÜŞ

Karıştım bän haşlak soluklan,
Artık diil läazım hiç solumaa...
Ama can buazdan çıkırkän:
Günahkersin, sınaş bu solaa –
Söledi, da aklım gidärkän,
Diiştirdi sözünü, annadı
İncecik deriyi delärkän:
Taa bir can var sendä, söledi.

Açan sokak diiştirir rengini,
Sän benim aklımda!
Burada gölgelär korkêr gölgedän...
Herşey bitti. Çantalar kolumda.

Hazır diilim, dönerim geeri,
Uçaklar diiştirmiş yolunu.
Dünnää saatları uyuyarkan,
Bän bulurum senin kapunu...
Herbir ses sesimi buurkan.

Bân çıktım karannaa – başım sızlardı.
Büük sevgim sımazdı güüsümä,
Ölü otlar aardımdan doorulardı,
Yalnızlık girmişti içimä.
Yalnızlık – o diil, açan yalnızsın,
Yalnızlık – geçärkän o yerdän,
Neredä küçüklüün geçmiş,
Neredä herbir şey dilsiz gibi
Bakêr, getireräk seni aklına.

Ateşlär beni çaarêr
Ortaya.
İncä filiz saptan çıkêr
Dünnääya.
Aklım sa sürer, sürer
Belaya.

Dünkü yıldızım süündü,
Önümdä bom-boz bulut
Gençlik kaşını dürdü,
Ne geçti, onu unut.

Ömürün kaysın bal gibi,
Acıkmaycan – sän hep tok,
Kaşık-çanak kaybeldi,
Az imiştin, sandın, çok.

Sansın dünnäämı diiştin,
Ama yok... hep o hava,
Hep o oda,
Hep o fikir...

VAR SÖZÜM

Oynat kendini, fikirim,
Dalbın, nicä bir damar,
Da bän gideyim o yana,
Yalvarêrım, beni kurtar.

Kurtar, kurtar, fikirim,
Aar soluk taketti canıma.
Ko hiç olmasa bir kıpıma
Gideyim o yana, o yana.

Yalvarêrım, kurtar beni,
Yap ölü beni bu toprakta...
Ama genä getir geeri,
Var işim, var sözüm burada.

Ay, karannık, gün karannık,
Yaz sabaası çok suuktur.
Kara toprak aydınık,
Yollar bitti, dolaştık...
Bakışlarım genä dä suuktur.

KO SENİN DALGAN OLAYIM

Hey, ulu, güçlü Denizim,
Senin büyüklüñä hep mayılım!
Bu kuvedi duymak için
Su otu da olmaa kayılım!

İsteerim senin gözün olayım,
Geçmiş, gelecää görmäk için.
İsteerim senin güüdän olayım,
Dertleri kendimdä kaplamak için.

Kulaan olayım, ne olur Denizim,
Güçlü sesleri duymak için...
Beki senin Güneşin olayım,
Aydınnık, sıcaklık saçmak için!

Kayılım senin dalgan olayım,
Zora düşenneri kurtarmak için!
Ko senin gülüşün olayım,
Dünnäaya sevinç paylamak için!
Güneşin olayım, gülüşün olayım,
Sevgiyi dünnäaya daatmak için.

FİKİR UÇUŞU

Gözümü diredim tavandakı ufacık biyaz kuma!

Fikirim geldi, gitti uzaklara, genä geldi.

Pek uzaklardaydım... ufacık bir taş gibi,

Kenardan kenara dalga atêr e? Ölä...

Dünnäa sesleri dä bir arada bir noktaya

Toplanmıştı.

Kulaamı tıkayıp, o tavandakı biyaz noktadan

odama döküldüm,

Tıpkı bir ak çiçään göbeenä bir damna çii gibi.

Sallan, sallangaç, sallan!
Al beni geçmişlerä,
Güneş dolu günnerä,
Sarı-turumcu renklerä,
Serin sulu çeşmeyä,
O gür dallı meşeyä,
Çiçek kokulu başçaya,
Bülbüllü eşil daaya,
Sevgiyä hem gamsızlaa,
Tatlı düşlü uşaklaa...
Sallan, sallangaç, sallan!

31 may, 2011

Herbir canı geler şılaa,
Hem yısınmaa, hem düşünmää.
Hep atalım odun ocaa –
Tükenmesin umut kaynaa!

**Yazal yoldaşım
T.Marinogluya**

Sevgiylän ko canın dolu olsun!
Ko yazalın sivri silâh olsun,
Sän halkına seçmä bir oolsun,
Hem yan, hem dä ürek yandır!

Üüsek sözün ürek sevindirsin!
Hep Tangrımız sana yardım etsin!
Genç evlatlar seni hep metetsin,
Hem yan, hem dä ürek yandır!

2010

DÖRTLÜKLÄR

Bal gibi kaun dilimi,
Ver uşaa büyük dilimi.
Dädumu çok sesledim,
Sevdim ana dilimi.

Üzüümün taşı düştü,
Gözümdän kirpik düştü,
Yärim, gel buluşalım,
Yolum maalenä düştü.

Kırmızı yapaa kuşak,
Dädumdan kaldı kuşak,
Dilimi yaşadacek
Genç, girgin, kaavi kuşak!

Un aldım, pazı yazdım,
Gözlemä, pidä yazdım.
Özledim Vatanımı,
Ona da mektup yazdım.

Bu dünnääya duuêriz,
kismet datmaa deyni,
İnsannarı severiz,
hep sevilmää deyni.
Biz dayma tutuşêriz,
tutuşturmaa deyni,
Zorluklarda aalêêriz,
raatlanmaa deyni.
Yıl, gün, afta sayêriz,
ömür kaysın deyni,
Büüyüp, uşak büüderiz,
bir iz kalsın deyni.
Uzun bir yol gideriz,
sonu gelir deyni,
Bu dünnääya geleriz,
bir gün gitmää deyni.

BENİ ANLATAN BEN

Tüm kainat benimle,
Ama ben tek benimleyim,
Ben ve içimdeki duygular.
Ve etrafımda kalın ve tunuk bir çevre...
Ben benimleyim, ikiyiz,
Ve o bana çok tanıdık geliyor,
Ve akrabayız, galiba,
Bazen rahatsız, bazen de ferah oluyor,
Bazen ağlar, bazen ise seviniyor.
Kainat benimle olsa bile
İçimde salt bir ben var...
İçimde bir ben var ki,
onu ancak ben tanırım.
Tanıdıkları için güçlü...
Göz yaşını, zayıflığını saklayan
Bir ben bu aslında.
Yüzü hep güler, içi tez ağlayan biri
İçimde bir ben var ki,
Bazen onu tam tanımadığım için korkuyorum.
İçimde benden de büyük bir ben var!
Şaşkınlık içindeyim....

Yine iç dünyamla beraber kaldım,
yine duygularım üst-üste oldu
yine büyük vatanla ben vedalaştım
ağlar yüreğime hüznün kuşu kondu.

UMUTLUYUM

Bir dünnää yarattım seslerdän.
Esmeer büün girgin lüzgär dä,
Nur indi bu gecä göklerdän...

Umutluyum.

Bir hoşluk yerleşti canımda,
Bu gecä ay da uyumadı,
Şıladı, şafk oldu yolumda.
Büün mutluyum.

Paklaa, Doorulaa, Serbestlää,
İsläälää, Yalpaklaa, Gözellää,
Gagauz dilli gelecää – uçurtun
benim düşlerim!

Yıldızlı yorganı ükleyip üstümä,
Çekettim bitkisiz yola.
Bu avşam serinnii sıvındı güüsümä,
Fikirim ilişti dala.

Yıldızlı yorganı ükleyip sırtıma,
Yollandım aaramaa dooruluu.
Yıldızlar sansın toz kondular annıma,
Üreciim sä duydu bolluu.

GEL, EY SABAA

Gel, ey sabaa, gel!
Gelişindä bin hayır var,
Umut, sevinç, bereket var,
Gidän dä var, gelän dä var,
Gel, ey sabaa, gel!
Sendä uşaan ilk gülüşü,
Sendä gençlerin öpüşü,
Sendä dünnäänın dönüşü,
Gel, ey sabaa, gel!
Sendä gözäl, koyu renklär,
Sendän hasta umut bekleer,
Sendä paklık temizlener,
Gel, ey sabaa, gel!
Gel nur elä topraamıza,
Umut sän ol halkımıza,
Raatlık getir ocaamıza,
Gel, ey sabaa, gel!

KEMENÇÄ ÇALAN KIZ

Kemençän bitirdi beni,
Göklerä götürdü beni,
Dünnäädan ayırdı beni,
Kemençä çalan kız!

Kalbimin telini oynat,
Üreemin içini aalat,
Gamımı daat, derdimi daat,
Kemençä çalan kız!

İçimdä bir sallangaç var,
Ruhumda bir kırlangaç var,
Gölgemdä ay var, güneş var,
Gel beni enidän yarat,
Sora brak bu avşam yalnız,
Kemençä çalan kız,
Kemençä çalan kız.

2 mart, 2012

DIALOG

- Çocuum, adın nesoy?
- İlya.
- Familiyan?
- Topuz.
- Gagauz musun?
- Anam-bobam gagauz, bän – rus.
- Annêêrsın mı gagauzça?
- Evdä lafederlär benimnän rusça.
- E malin, dädun var mı, ayolum?
- Var, ama orayı düşmeer yolum...
- İit bir gagauzsun, tanıyêr dünnäâ seni,
Üüren dilini, oolum, bil dedelerini,
Girgin halkın çocuusun, seni bekleer Turan,
Yetiş, bir gagauz ol...

Gagauzluk, uyan!

MUM

Te avşam oldu.

Karannı bir mum şafkı sarsıttı...

Yeni Mum yandı,

Da yavaş-yavaş azalmaa başladı.

Mum yandı-yandı, başkalarını

alıflendirdi...

Kimi kerä üüseldi,

Kimi kerä iildi, iisildi.

Bir avşam üüseldi, tüttü,

yavaşıdı,

da süündü.

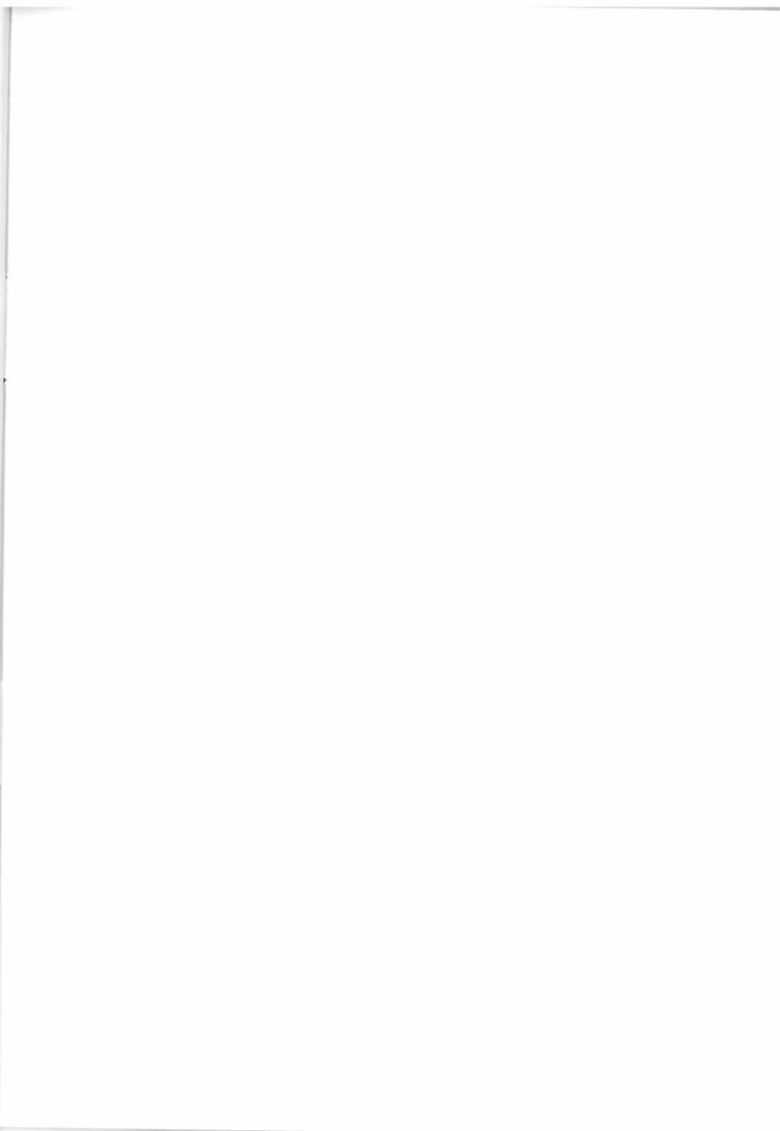
İÇİNDEKİLÄR

“Şiiri kucaklayan şair”	3
Gençlerä danışma	5
Gagauzum	6
“Uyan, Gagauzistan!”	7
Eski ruh	8
Bucaam	9
Danışma.	10
Aydınnık	11
Kaar Taanesiyim	12

Mektuplar

Zaman hayır olsun, vatanım! 1	14
Zaman hayır olsun, vatanım! 3	17
Zaman hayır olsun, vatanım! 4	20
Zaman hayır olsun, vatanım! 5	23
Zaman hayır olsun, vatanım! 6	25
Böceciklän sözleşmäk	28
Düş	30
“Açan sokak diıştirer rengini...”	30
“Bän çıktım karannaa – başım sızlardı”.	31

“Ateşlär beni çaarêr...”	31
“Dünkü yıldızım süündü...”	32
Var sözüm.	33
“Ay, karannık, gün karannık...”	33
Ko senin dalgan olayım	34
Fikir uçuşu	35
“Sallan, sallangaç, sallan!”	36
“Herbir cannı geler şılaa...”	36
Yazal yoldaşım T.Marinogluya	37
Dörtlülklär.	38
“Bu dünnääya duuêrız...”	39
Beni anlatan ben	40
“Yine iç dünyamla beraber kaldım...”	41
Umutluyum.	41
“Paklaa, Doorulaa, Serbestlää...”	42
“Yıldızlı yorganı ükleyip üstümä...”	42
Gel, ey sabaa	43
Kemença çalan kız	44
Dialog	45
Mum.	46

Güllü KARANFİL duudu 1972-ci yılda Valkaneş dolayının Ütülüküüyündä. 1992-1997 yy. üürendi Baku Devlet Universitetindä, Günduusu bilimnär fakultetindä.

1998-2008 yy. işledi Azərbaycan Millli Bilimnär Akademiyasında Dİlcilik İnstitutunda, Türk dilleri bölümündä. 2004-tä Gagauz leksikasınnan baalı doktorluk işini korudu. Türkolog oldu. 2005-tä Bakuda "Sanki yıldızlar aucumdaydı" ilk şiir kıyadını çıkardı.

2007-ci yılda aylesinnän barabar Gagauziyaya döndü.

2009-cu yılda "Meras" Cümnä Topluluunu kurdu.

2 sözlünün hem 3 bilim kıyadının avtoru, Güllü Karanfil büün Komrat Devlet Universitetindä hem

M. Maruneviç adına Bilim Merkezindä işleer. Şiirleri Türkiyedä, Azərbaycanda, Germaniyada, Kazakistanda h. b. yerlerdä tiparlandı.